

Beleidsplan Stichting Duinbehoud 2025

Doelstelling

Stichting Duinbehoud behartigt het natuurbelang in en rond het Nederlands duingebied (de zgn. kustzone die bestaat uit het strand, de duinen en het strandwallenlandschap). Daarnaast behartigt zij de belangen van de mensen die op een duurzame manier van de natuur, de rust en de ruimte in de kustzone willen genieten. Daartoe bevordert zij het behoud en het herstel van kenmerkende natuurwaarden van de kustzone. Bovendien bevordert zij de integratie van verschillende (gebruiks-)functies die de duinen vervullen op voorwaarde dat de natuurlijke kwaliteiten van de duinen behouden blijven of toenemen.

Werkwijze

Duinbehoud overlegt met (terrein)beheerders, gemeenten, waterschappen, provincies en de rijksoverheid, om ervoor te zorgen dat zij de belangen van de natuur in de duinen en de mensen die ervan willen genieten niet uit het oog verliezen. We geven er de voorkeur aan om vroegtijdig bij de ontwikkeling van plannen betrokken te zijn, zodat de belangen waar we voor staan nog goed ingepast kunnen worden. Dit draagt ook bij aan de uitvoerbaarheid van de plannen. Ook werken we nauw samen met andere natuur- en milieuorganisaties om onze doelstelling te behalen en houden we contact met de bezoekers van de kustzone en onze donateurs en vrijwilligers.

De inzet van Duinbehoud is altijd om in overleg en op basis van lokale kennis van zowel de natuur in de duinen als de wetgeving en het overheidsbeleid haar doelen te behalen. In het uiterste geval kan Duinbehoud beslissen om zaken te laten toetsen door de rechter of de Raad van State. Dit doen we alleen, als uit eerder overleg een onbevredigend antwoord is gekomen dat naar verwachting niet door de rechter zal worden gesteund.

Verder informeren we een breed publiek over de waarden en bedreigingen van de duinen: via onze website, sociale media, nieuwsbrief, persberichten, het tijdschrift DUIN en door middel van excursies en lezingen. Daarbij is het primair onze bedoeling om te laten zien hoe uniek en mooi de duinen zijn en wat er allemaal te zien en te beleven is. We gaan ervan uit dat veel mensen daardoor gaan inzien dat de duinen het beschermen waard zijn.

1. Speerpunten communicatie

Publieke aandacht voor de duinen

Duinbehoud wil in haar communicatie met een breed publiek laten zien dat de duinen de moeite waard zijn om te beschermen, dat de natuurwaarden in de duinen nog steeds in kwantiteit en kwaliteit achteruitgaan en dat er mogelijkheden zijn om daar wat aan te doen.

Samen voor de kust

"Samen voor de kust" is de titel van de missie en visie die Duinbehoud heeft ontwikkeld als leidraad voor haar werkzaamheden. Maar het is ook de titel van het programma dat Duinbehoud uitvoert in samenwerking met zusterorganisaties en maatschappelijke groeperingen voor de opzet van een vrijwilligers netwerk voor de bescherming van de kust. Dit netwerk onderhoudt contacten met duinbeheerders en bestuurders via diverse overlegstructuren, zoals het reguliere overleg van de duinconsulenten met duinbeheerders en de vertegenwoordiging van Duinbehoud in het ambtelijk en bestuurlijk overleg Kustpact. Komende jaren zal Duinbehoud dit vrijwilligers netwerk, inclusief de aangesloten lokale natuurorganisaties, verder uitbouwen en inhoud geven.

2. Speerpunten natuurbeheer

Aanpak vergrassing en verstruiking

Het van nature soortenrijke open duinlandschap groeit dicht met grassen en struiken waardoor kenmerkende soorten planten en dieren bedreigd worden. Oorzaken zijn:

- Toevoer van voedingsstoffen als gevolg van stikstofuitstoot;
- Gebrek aan natuurlijke dynamiek in de duinen;
- De vermindering van begrazing door konijnen, als gevolg van ziekten.

Stichting Duinbehoud bevordert het herstel van natuurlijke dynamiek in de duinen, kaart het stikstof probleem aan bij de verantwoordelijke overheden en het bedrijfsleven en denkt mee met natuurbeheerders over de oplossing van het probleem van de vermindering van begrazing en gegraaf door konijnen.

Klimaatverandering

De gevolgen van de CO2 uitstoot en de opwarming van de aarde worden steeds duidelijker zichtbaar. De zeespiegel stijgt, het klimaat wordt warmer, de zomers worden droger en de winters worden natter, wandel- en fietspaden komen blank te staan en planten en dieren gaan migreren.

Stichting Duinbehoud zet haar kennis en kunde in om mee te denken en mee te werken aan oplossingen. Voorbeelden daarvan zijn meer aandacht voor de natuur en de biodiversiteit in de maatregelen voor klimaatadaptatie en een sterkere inzet op het realiseren van ecologische verbindingen van zuid naar noord. Maar wij werken ook constructief mee aan de maatregelen voor klimaatmitigatie, zoals de energietransitie.

Bescherming van het natuurlijke duinlandschap

Hoewel de Nederlandse duingebieden een wettelijk beschermde status genieten blijft waakzaamheid geboden. Sluipenderwijs kunnen aantastingen van de natuurwaarden ontstaan. Toenemende recreatie kan schadelijk zijn voor de kwaliteit van de natuur en toenemende bebouwing van strand en binnenduinrand bedreigt natuur en landschap.

Ook worden de mazen van de wet regelmatig opgezocht door ondernemers en werken overheden mee om de regelgeving maximaal op te rekken ten gunste van economische ontwikkelingen en ten koste van natuurwaarden. In de praktijk bieden adviesbureaus de helpende hand bij deze ontwikkeling. Duinbehoud blijft hier alert op, zorgt voor tegenwicht in de politieke besluitvorming, kaart de voor de natuur nadelige praktijken aan en procedeert desnoods bij de rechtbank of de Raad van State om op te komen voor het natuurbelang en het belang van de mensen die de natuur in de duinen willen beleven.

Groene Strand

In 2020 is Duinbehoud gestart met de uitvoering van het project Groene Strand in samenwerking met de Landschappen, IVN, Anemoon en Vogelbescherming. Het project wordt gefinancierd door de Nationale Postcode Loterij. Het doel van dit project is om de natuur op de stranden te versterken. Om dit doel te bereiken zijn kansrijke locaties geselecteerd, worden strandcommunity's opgezet, worden natuurbeschermingsmaatregelen voorbereid en wordt een communicatiestrategie ontwikkeld.

Programma Landelijk Gebied

In 2024 is helaas als gevolg van de kabinetswisseling de financiële basis onder het Nationaal Programma Landelijk Gebied weg gevallen. Desondanks doen de provincies hun best om de zgn. koploper projecten uit de Provinciale Programma's Landelijk Gebied overeind te houden en te komen tot uitvoering. De financiering daarvan is nagenoeg rond en een belangrijk deel daarvan is bestemd voor het kustgebied. Belangrijke onderwerpen hierbij zijn het realiseren van natuurdoelen in N2000-gebieden, het verbeteren van de waterkwaliteit en het geven van een impuls voor kwaliteitsverbetering in de overgangsgebieden rond N2000-gebieden. Stichting Duinbehoud zal vanuit haar expertise inbreng leveren aan deze discussie en de belangen van de natuur in de kustzone behartigen.

De natuur en cultuur in de overgangsgebieden wordt ook het thema voor de Dag van de Duinen eind juni 2025.

3. Speerpunten organisatie

Verbreden draagvlak en verjongen netwerk

Komende jaren zal Stichting Duinbehoud verder werken aan het verbreden van het draagvlak voor de organisatie en het vergroten van de financiële armslag. Hierin worden wij ondersteund door diverse sponsors en subsidiegevers. Speciaal aandachtspunt daarbij is het bereiken van de jongere doelgroep (15-35 jaar) en hen ertoe bewegen om zich actief in te zetten voor het werk van Stichting Duinbehoud.

Inbreng in planvorming

Door vroegtijdig bij de planvorming voor duingebieden en aangrenzende gebieden betrokken te zijn en onze visie daarbij in te brengen, streven we ernaar om het natuurlijk milieu van de duinen te verankeren in de beheer- en beleidsplannen. Duinbehoud levert daarbij actief eigen ideeën aan.

Om deze vroegtijdige inbreng waar te kunnen maken is een goed functionerend netwerk nodig met mensen op de werkvloer (de ambtenarij, leden gemeenteraad en provinciale staten en medewerkers van terreinbeheerders). Hier zal komend jaar in de overleggen met de duinconsulenten aandacht aan worden besteed.

4. Financiering

Stichting Duinbehoud heeft een beperkte professionele staf en werkt met een kader van ca. 75 vrijwilligers. Het bestuur is onbezoldigd. Op deze wijze kunnen we onze inkomsten efficiënt inzetten voor het nastreven van onze doelstelling. Het in stand houden en vernieuwen van het vrijwilligersnetwerk vraagt voortdurende aandacht.

In 2025 verwacht Duinbehoud de volgende inkomsten:

- donaties: € 60.000
- sponsoring: € 25.000
- projecten: € 137.000
- eigen middelen: € 5.000
- Totaal: € 227.000

In 2025 verwacht Duinbehoud de volgende uitgaven:

- Personeel: € 69.000
- Communicatie (incl. DUIN) € 30.000
- Kantoorkosten: € 19.000
- Projectuitgaven: € 109.000
- Totaal: € 227.000